

O D P I S Z Á Z N A M O V

z Obecnej kroniky Záhorce - Seleštiny za rok 1983

P o d n e b i e a p r í r o d a

Január sa vyznačoval netypicky teplým počasím. Aj napriek tomu, že v jeho priebehu padal sneh celkove trikrát, neudržal sa dlho práve kvôli spomínaným denným teplotám.

Aj vo februári pokračovalo dobré počasie s priemernými dennými teplotami plus 5 až plus 10 °C, nočné teploty neklesli zasa pod mínus 8 °C.

Marec bol veterný, rýchlosť vetra dosahovala až 80 metrov za sekundu. 17. marca dvakrát hrmelo. Staré príslovie „Keď na holú horu hrmí, suchý rok sa strojí“ sa plne potvrdilo i v tomto roku, ktorý bol považovaný za jeseň den z najsuchších rokov posledných čias.

V apríli pokračuje doterajší ráz počasia. Vetry neustávajú, spôsobujú vysušovanie vlhky z pôdy. Po 20. apríli nastáva značné zlepšenie počasia. Preráša sa i do mája. Nielen 1. máj, ale i ďalšie dni boli mimoriadne teplé, krásne. Denné teploty v tomto období dosahovali až 30 °C, nočné 10 až 14 °C. Zaujímavé bolo to, že sa aj napriek uvedeným vysokým teplotám nevyskytli žiadne lejaky sprevádzané búrkovou činnosťou. Od 20. mája nastáva zhoršenie počasia, denné i nočné teploty poklesnú v priemere o 10 °C. Prichádza daždivé obdobie, na ktoré sa síce dlho čakalo, no práve teraz narušilo priebeh prvej okopávky cukrovej repy a kukurice.

Jún je v priemere chladnejší ako predchádzajúci mesiac. Opäť fúkajú pomerne chladné vetry, nastupuje obdobie veľkého sucha. Ani na Medarda-8. júna-neprší. Trochu sprýchne 11. júna. Po daždi sa ochladí. Tento ráz počasia trvá až do 24. júna. Vtedy sa znáhla oteplilo, prišiel veľký lejak. Pomohol len okopaninám, obilniny už ostali zahorené. Po tomto daždivom období sa oteplilo. Teploty sa vystupňovali, začiatkom júla dosiahli hodnoty až plus 33 °C. Mimoriadne teplo bolo 12. júla, v popoludňajších hodinách začalo vážnejšie pršať. Dážď pokazil žatvu, ktorá trvala už viac ako týždeň. Horúčavy temer tropického charakteru trvali skoro do konca júla. 27. júla popoludní o 16,30 hod. teplomer ukazoval plus 34 °C v tieni. Bola veľká suchota, objavovali sa vážne pukliny v pôde. Posledné júlové dni trochu schladili vetry, ktoré znížili i horúčavy na 26-27 °C. Vlhky spadlo málo, vietor ju hneď vysušal.

Aj august bol veľmi horúci. Denné teploty prekračovali 30 °C. Ochladenie priniesol v podobe slabého dažďa 17. september, po ňom zavládlo typické jesenné počasie. Lastovičky odlietali z našej obce v čase od 7. do 10. septembra.

Nasledovalo opäť suché jesenné počasie s malým množstvom zrážok. Prvé mrazíky sa objavili až koncom októbra. Ani v priebehu novembra nedosia-

hli vyššej intenzity.

Celý december roku 1983 bol suchý. Denné teploty sa pohybovali od plus 2 do plus 10°C, nočné mínus 2 až mínus 8°C. Obdobie vianočných sviatkov i Nového roka bolo pochmúrne, špatné, bez snehovej pokrývky.

O p i s o b c e

Nevýhodou oboch našich obcí je predovšetkým to, že jednotlivé časti zastavaných plôch nie sú konkrétne pomenované. Jedná sa predovšetkým o pomenovanie ulíc a uličiek, ktoré sa síce pomaly, ale predsa rozrastajú. Stáva sa, že keď treba cudzincovi nájsť bydlisko hľadaného, uvádzajú sa svojské, dávnejšie zaužívané mená ulíc ako Kostolná, Obchodná, Malý rad, Veľký rad, Ulička, Maloradské zahumná a podobne. Tieto názvy získali ulice zvyčajne podľa dôležitých stavieb, ktoré sa v nich nachádzajú, prípadne si ich obyvatelia nazvali rôznymi menami podľa vzhľadu. Tieto svojrázne pomenovania platia dodnes.

Aj v roku 1983 boli súkromníkmi v našich obciach dokončené nasledovné novostavby: v ulici smerom na Cirouky rodinný dom Ladislava Benku, na Maloradských zahumnách dom Pavla Horniaka a v Selešťanoch si Ján Licher postavil novostavbu na mieste niekdajšieho starého domu.

V prípade dvoch doterajších užívateľov domov došlo k odpredaju ich súkromného vlastníctva do JRD. Jedná sa o dvojdom Jána Lisku a dom Heleny Strhárovej. Tieto fakty uvádzam hlavne z toho dôvodu, že doposiaľ nebývalo zvykom, aby si občania odpredávali rodinné domy a sťahovali sa preč. Ďalšie dva domy, a to občanov Pavlíny Bojtošovej a Jána Trníka, boli odpredané súkromným užívateľom.

Obec čiastočne zmenila svoj vzhľad i tým, že boli zbúrané už dávnejšie neobývané staré domy Pavla Šramku a Anny Strhárovej, tiež dom Pavla Strhára, ktorý potreboval rozšíriť priestor na stavbu nového domu svojej dcéry.

Na zmene vzhľadu našich obcí sa podieľali spoločným úsilím mnohí občania plnením úloh volebného programu Národného frontu.

Na počesť 35. výročia Víťazného februára prijali celoobecný socialistický záväzok v hodnote 508.000 Kčs. Splnený bol v hodnote 648.100 Kčs, čo znamenalo odpracovanie 11.988 brigádnických hodín, t. j. plnenie záväzku na 127 %. V uvádzanom roku boli vykonané nasledovné práce: generálna oprava vonkajšku Kultúrneho domu v Záhorciach /nahodenie novej brizolitovej omietky, prestavanie komínov a natretie plechovej strechy. Vzhľadom k tomu, že si táto práca vyžadovala stavbu lešenia okolo celého Kultúrneho domu, bola pokladaná za najnáročnejšiu prácu hodnoteného obdobia. Stavbu tohoto lešenia viedol občan Jozef Keťko, povolaním stavebný stclár, s dob-

rými tesárskymi zručnosťami. Z majstrov murárov hodne pomáhali občania Štefan Filip, Ján Trník, Ján Péter, Pavel Filip a murári zo stavebnej skupiny JRD najmä Ján Macka, Štefan Filip, Jozef Košík, Jozef Filip a Ján Ledecký. Pomocné práce majstrom vykonávali ochotní brigádnici z radov poslancov MNV a širokého počtu občanov.

Veľkú zásluhu na organizovaní tejto i ďalších prác má predseda MNV Ján Príbeli.

Vo finančnom vyjadrení oprava Kultúrneho domu namiesto plánovaných 80 tisíc Kčs činila 110.000 Kčs.

Okrem toho sa odviezol pekný kus práce na budovaní dlažby, chodníkov a miestnej komunikácie v Záhorciach i v Selešťanoch. Pôvodne stanovený záväzok v hodnote 330.000 Kčs bol prekročený o 19.600 Kčs.

Aj priestranstvo okolo záhorskej Materskej školy zmenilo svoj celkový vzhľad vybudovaním nového oplotenia, poriešením kúrenia elektrickými akumuláčnými pecami.

Šatne i klubové miestnosti TJ Družstevník Záhorce dostali nové ošatenie v podobe brizolitovej omietky. Práce si vykonali samotní športovci. Oni tiež zozbierali a odovzdali do zbrňných surovín železný šrot v hodnote 6.400 Kčs.

Na plnení úloh volebného programu sa pod vedením poslancov MNV podieľali mnohí občania, ktorým vzhľad svojich obcí nie je ľahostajný.

H o s p o d á r s t v o

V tejto časti kroniky sa stalo už temer pravidlom, že rok hodnotíme obyčajne ako poľnohospodársky ťažký. Ani 1983 rok nebol výnimkou. Náročný bol hlavne pre zlé klimatické podmienky, ktoré značne sťažovali poľnohospodárom prácu. Okrem toho rast cien surovín na svetových trhoch, zosťrené diskriminačné opatrenia imperializmu voči socialistickým krajinám - to všetko vyžadovalo riešiť ekonomicky zložité úlohy. Napriek týmto ťažkostiam sa udržal chod národného hospodárstva, udržala sa dosiahnutá životná úroveň obyvateľstva i v našej obci.

Jednotné roľnícke družstvo naďalej stmeluje v sebe tri obce, a to Želovce, Záhorce a Selešťany.

V spomínanom roku sa JRD-u náročné úlohy nepodarilo splniť.

Úsek rastlinnej výroby.

Družstvo malo v užívaní 2.471 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1.960 ha ornej pôdy, 114 ha viníc, 44 ha ovocných sádov, 102 ha lúk, 308 ha pasienkov a 3 ha záhradníctva. Oproti roku 1982 došlo k zvýšeniu ornej pôdy o 65 ha. Časť z nej sa získala rekultiváciou pasienka rybník v Želovciach. Fyzickou inventarizáciou poľnohospodárskej pôdy sa zistilo, že 100 ha pasienkov je v skutočnosti les, približne 15 ha pôdy neoprávnene zobrali

a užívajú organizácie. Tiež bol zistený značný záber družstevnej pôdy a členmi i nečlenmi JRD. Tieto skutočnosti patria tiež k príčinám, ktoré negatívne ovplyvňovali rastlinnú výrobu. Výsledky vo výrobe obilovín boli síce lepšie ako v r. 1982, ale za plánom sa aj tak zaostalo. Družstvo ako jediné v okrese nesplnilo plán.

Výroba bola splnená len u ozimného jačmeňa. Dosiahlo sa 4,56 tony z hektára.

U kukurice na zrno sa vyskytol vo veľkej miere škodca výjočky kukuričnej, ktorá spôsobila opadávanie klasov a na výmere 50 ha poľahnutie porastov, čo skomplikovalo zber. Veľké sucho v čase opeľovania a nasadzovania šúľkov spôsobilo, že šúľky buď nenarástli, alebo boli zdeformované, s menším počtom zrn.

Zo strukovín sa pestoval hrach siaty, dosiahnutý priemerný výnos dve tony z hektára. Neodkázalo sa zobrať všetko, čo sa urodilo.

U cukrovej repy bol plán splnený len na 81 %. Príčiny neúspechu majú dlhodobý charakter. Vhodných plôch má JRD málo, cukrová repa sa zhruba pestuje každý tretí rok na tom istom hone.

Dobré výsledky sa dosiahli pri pestovaní ďateliny lúčnej a lucerny siatej, slabé výsledky pri ozimných miešankach.

Za ťažkých podmienok sa plnili úlohy v pestovaní zeleniny na ploche 21,5 ha. V ovocinárstve bol rok neúspešný. Vo vinohradníctve aj napriek dobrému roku nebola produkcia taktiež splnená. Dôvod: časť vinohradu v Záhorciach sa nachádza v mrazovej kotline. Tiež bola nezodpovedne prevedená výsadba nového vinohradu v Seleštanoch, kde zaznamenali značný výpad jedincov.

Úsek živočíšnej výroby.

Ani v tejto oblasti poľnohospodárstva sa nepodarilo dosiahnuť vytýčené ciele.

Stavy hovädzieho dobytku boli splnené len na 94 % aj napriek tomu, že stúpili celkovo o 14 %.

Vo výrobe mlieka sa dosiahla len nízka úroveň, o čom svedčí aj porovnanie, keď farma Želovce I dosiahla na dojniciu 2.882 l mlieka. Tento výsledok je tiež pod okresným priemerom. Záhorce získali len 2.465 l mlieka na dojniciu a v Želovciach II dokonca 2.335 litrov.

V dodávkových úlohách sa očakávali lepšie výsledky na úseku výroby bravčového mäsa. Tu bol plán splnený len na 90,2 %. Prekročilo sa plnenie hydinového mäsa o 10,7 ton a ovčej vlny o 0,5 tony.

Na úseku výživy a kŕmenia hospodárskych zvierat boli v druhom polroku 1983 vytvorené lepšie možnosti ako pred rokom, keď krytie objemových krmív bolo zabezpečené len na 80 %.

Opravačenská činnosť bola zameraná hlavne na odstraňovanie porúch a ha-

várií na strojoch. V záujme zlepšenia je potrebné sprísniť kontrolu technických ošetrení, vymedzovanie osobnej hmotnej zodpovednosti, pravidelnejší prísun náhradných dielov, lepšia súčinnosť mechanizátorov. K čias-
točnému odstráneniu časti nedostatkov došlo od decembra, kedy boli dané
do prevádzky dielne v Záhorciach, kde sa opravuje závesné náradie.

Pomoc JRD-u--.

Brigádnická činnosť, ktorou prispeli jednotlivé organizácie na pomoc JRD
pri poľnohospodárskych prácach, je vyjadrená nasledovným prehľadom:

ZPO Záhorce-Seleštany	39 ľudí	221 hodín
SZM Záhorce	41 "	238 "
SZŽ Záhorce	17 "	76 "
TJ Záhorce	12	67 "
Zväzarm	10	60 "

Účinnú pomoc preukázali v brigádnickej činnosti i ostatní občania Zá-
horiec-Seleštian, tiež samotní poslanci MNV.

P r i e m y s e l a o b c h o d.

Naďalej v našich obciach určitý druh priemyslu predstavuje Pri-
družená výroba pri JRD, ktorá sa člení na dve skupiny: šitie zvrškov pan-
skej obuvi a stavebno-údržbárske práce v rámci celej ČSSR. Ženy si pri
šití zvrškov panskej obuvi počínali dobre, počet pracovníčok sa zvýšil
na 48.

Aj muži druhého úseku Pridruženej výroby prispievali svojou prácou k
celkovým dobrým výsledkom, hlavne pri výstavbe výkrmne hovädzieho dobyt-
ka.

Úsek investičnej výstavby má v roku 1983 za sebou pestrú činnosť, ktorú
vedenie JRD hodnotilo kladne. Jednalo sa hlavne o výstavbu výkrmne hovä-
dzieho dobytka č.2 na farme Cirouky v Záhorciach. Na tomto istom stredis-
ku prebiehala výstavba silážnych žľabov, ktorej dodávateľom bol Agrostav
Veľký Krtíš. Domáci pracovníci pomáhali hlavne pri dokončovaní st^{av}by.
Pre živočíšnu výrobu boli uskutočnené nasledovné práce na stredisku Se-
leštany: rekonštrukcia časti strechy na matečníku, výmena strešnej kryti-
ny. Bývalé kancelárske miestnosti v Záhorciach boli upravené na ubytov-
ne, ktoré sa využívajú hlavne v období žatvy. Na tomto istom dvore bola
prevedená rekonštrukcia dielní, ktoré do decembra slúžia na opravu záves-
ného náradia.

Pracovníci stavebnej skupiny sa úspešne podieľali pri plnení volebného
programu Národného frontu, keď poskytli pomoc pri oprave Kultúrneho domu
v Záhorciach.

Hodnotiac obchodka v spojení s ním jediná predajňu zmiešaného tovaru v Záhorciach je potrebné spomenúť, že predajňa zápasí hlavne s nedostatkom priestorov. Ječná sa nielen o skladovacie, ale predovšetkým o predajné priestory. MNV a Miestny dozorný výbor Jednoty podnikli viaceré kroky za účelom prístavby predajne, súhlas však nezískali, a tak priestorová stiesnenosť pretrváva naďalej.

Čo sa týka zásobovania predajne tovarom, denne je zabezpečená dodávka čerstvého chleba a pekárenských výrobkov, tiež mlieka s smotany. Prísun týchto druhov produktov je na dobrej úrovni.

Aj tento rok chýbali na pultoch určité druhy potravinárskych tovarov ako kakao, širší sortiment keksov, cukrovíniok, hrozienka, pestrejšie druhy čokolád. Občas sa krátkodobo prejavil nedostatok ryže, kryštálového cukru a piva. Tieto produkty vykupujú hlavne turisti z Maďarska, lebo peňažná hodnota spomínaných potravín je u nich vyššia ako u nás.

Podľa vyjadrenia obsluhujúceho personálu, v obci je veľká spotreba liehovín, hlavne borovičky a vodky, tiež dezertov, z priemyselných výrobkov zasa pracích práškov a drogérie vôbec.

V období jesene sa vydáva družstevníkom cukor za okopávku cukrovej repy, to znamená obyčajne v novembri sa z predajne dostáva medzi obyvateľov tento potravinový článok vo väčšom množstve.

Aj batérie do vreckových lampášov a tranzistorových rádioprijímačov, tiež papierové obrúsky, desiatové sáčky i toaletný či svitkový papier, všetko sa javilo v priebehu roka ako nedostatkový tovar.

O dosť pravidelný prísun tovarov sa do záhorskej predajne okrem Zdroja a Lučenec starajú: Drogérie Šafárikovo, Mäsopriemysel Lučenec, Ryba Zvolen, Mraziarne Zvolen, Hydinárske závody Tomášovce a Mliekárň Pôtor.

V zložení obsluhujúceho personálu sa ani v Záhorciach ani v Selešťanoch nič nezmenilo.

K u l t ú r n e p o m e r y .

Hodnotiac kultúrne pomery v Záhorciach i Selešťanoch je potrebné zdôrazniť, že v oboch nevelkých obciach kultúrna činnosť dosť pokulháva. Stalo sa v minulosti už viackrát, že sa napríklad mladí podujali na nácvik divadelného predstavenia, obyčajne sa však v niečom nedohodli a bolo po plánovanej akcii.

Väčšina mladých ľudí sa kultúrne vyžívala v diskotékach, ktoré sa tu organizujú dosť často.

Činnosť Osvetovej besedy a jej vedúceho Jána Koporca sa sústreďovala zväčša na prípravu miestnosti pre verejné oslavy, písanie pútačov a pásových hesiel k rôznym výročiam. Na podnet vedúceho OB/Osvetovej besedy/

v decembri k nám znovu do obce zavítali ochotníci divadla J.G.Tajovského zo Zvolena, ktorí sa nášmu obecenstvu predstavili veselohrou Sevas Peter. Opäť sa našim obyvateľom podarilo vidieť kus profesionálneho majstrovstva zvolenských hercov. Diváci odchádzali z predstavenia s dobrým pocitom zhladnutia vynikajúcej veselohry, herci boli iste tiež spokojní s reakciou divákov na ich výkony.

Miestna knižnica s vedúcim Jánom Jakubom je naďalej otvorená jedenkrát v týždni. Využívajú ju predovšetkým mladí ľudia ktorí vo výbere literatúry dávajú prednosť dobrodružnej literatúre a románom rôzneho žánru.

Práca Z P O Z u.

Veľmi dobrú činnosť, ktorú možno obsahovo zahrnúť do kultúrnej činnosti, vyvíja Zbor pre občianske záležitosti. Tento organizuje v priebehu roka nielen akcie uvítania detí do života a rozlúčku s umretými občanmi, ale sústreďuje svoju činnosť i na rôzne obrady pripomínajúce významné jubileá jednotlivých občanov, prípadne celých kolektívov.

Medzi takéto podujatia patrili rozlúčky s brancami, ktoré sa uskutočnili dvakrát: na jar s brancom Milanom Balgom, v jeseni s budúcimi vojakmi, a to s Milanom Majorošom, Drahoslavom Matúšom, Dušanom Uhrínom a Milanom Príbelim.

Z príležitosti osláv MDŽ bolo do miestnosti ZPOZ-u pozvaných 20 verejne činných žien, medzi ktorými nechýbali poslankyne MNV, predsedkyne spoločenských organizácií, predavačky. Bola im vyjadrená vďaka a úcta za činnosť, ktorú vyvíjajú v prospech našej spoločnosti.

v júni sa konala rozlúčka s deviatimi žiačkami MŠ, budúcimi prvákmi Základnej školy. Formou relácie do miestneho rozhlasu bolo poďakované členom Pohraničnej stráže Verejnej bezpečnosti za aktívnu činnosť pri ochrane štátnych hraníc. Aj politické udalosti ~~z veľkého~~ štátneho významu sa stali pre ZPOZ podnetom pre organizovanie takých akcií, akými bolo ~~35. výročie~~ 35. výročie Víťazného februára a v spojení s jeho oslavami pozvanie siedmich 35-ročných občanov k spomienkovému aktu na túto významnú udalosť.

Aj na 66. výročie VOSR bola uskutočnená podobná akcia pre sedem 66-ročných obyvateľov, z príležitosti 38. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou bola zas akcia kladenia vencov k pomníku padlých vo vojne.

Jednou z najcitlivejšie pripravovaných udalostí býva návšteva starých a prestárlych občanov. Členovia ZPOZ-u išli potešiť a povzbudiť milým slovom celkove deväť našich občanov, z ktorých naďalej užívajú roky pokojnej staroby aj dve naše najstaršie obyvateľky Zuzana a Barbora Hromadové. Zbor pre občianske záležitosti so svojimi desiatimi členmi vyvíja naozaj bohatú činnosť. Jeho predsedkyňou je Darina Červenáková, učiteľka miestnej Materskej školy. Z príležitosti 30. výročia vzniku ZPOZ-u sa ko-

nalo hodnotiace zasadnutie týchto zborov v Slovenských Ďarmotách. Aj náš záhorský sa zaradil svojou pestrou činnosťou medzi tie najlepšie.

V e r e j n o - p o l i t i c k é p o m e r y

Politicko-organizačná a riadiaca práca MNV, jeho orgánov a aktívov bola orientovaná na splnenie úloh volebného programu Národného frontu. Na jeho plnení sa podieľali poslanci, aktívy MNV, aktivista ONV pre MNV a samozrejme všetci občania Záhoriec i Selešťian. Účinnú pomoc národnému výboru i sebe preukázali viaceré spoločenské organizácie, ktoré sa aktívne zapájali do prác určených volebným programom. MNV pravidelne oorganizoval zasadnutia svojho pléna a jeho jednotlivých komisií. Tieto skutočnosti odráža nasledovná tabuľka:

Orgány a komisie	Plán	Skutočnosť	Počet členov	Účasť v %
Plénum MNV	6	6	21	98
Rada MNV	12	12	7	100
Komis. ochrany ver. por.	12	12	5	98
Komisia finančná	6	6	7	96
Komisia sociálna	6	6	7	94
Komisia školská	6	6	7	90
Hovory s občanmi	4	4		101 obč.

Aj plnenie úloh na úseku finančnom možno vyjadriť nasledovne:

Ukazovateľ	Predpis	Rozpočet	Plnenie v %
Vlastné príjmy NV	68.377	56.400	68.377 121
z toho daň z príjmu obč.	1.421	900	1.421 157
daň poľnohospodárska	3.928		3.928 100

Podľa uvedenej skutočnosti MNV na daniach z príjmov od obyvateľstva nemá žiadne nedoplatky.

Činnosť ZO KSS sa organizujú najmä sústreďovanie sústreďuje na organizovanie verejno-politického a vnútrostraníckeho života. V spolupráci s miestnym výborom Národného frontu pripravuje verejné oslavy v obci, podieľa sa na pomoci ostatným organizáciám NF, usporadúva manifestácie z príležitosti 1. mája, symbolickú vatru v predvečer Dňa víťazstva atď. Touto činnosťou zabezpečuje plnenie konkrétnych úloh vyplývajúcich pre obec zo záverov XVI. zjazdu KSČ.

Aj spoločenské organizácie vyvíjali verejnú činnosť organizovaním bri-

gád z radov svojich členov na dostavbe Domu smútku, úprave verejných priestranstiev, na pomoc poľnohospodárstvu, pri generálnej oprave vonkajšku Kultúrneho domu a podobne.

Na ihrisku TJ Družstevník Záhorce prebiehalo 14. mája okresné kolo súťaže Plameň, ktorej víťazom sa stali družstvo požiarnikov z Dolných Plachtiniec. V auguste zasa TJ zorganizovala futbalový turnaj, ktorého sa ako hostia zúčastnili mužstvá Stredných Plachtiniec, Bzovíka a Veľkej Čalomije. Víťazstvo si vybojovali domáci futbalisti.

O b y v a t e ľ s t v o

V porovnaní s niekoľkými predchádzajúcimi rokmi bol 1983 rok pre naše obce nepriaznivý z toho dôvodu, že počet novorodencov bol takmer o polovicu nižší než počet zomrelých občanov. Spolu sa za rok narodilo len šesť nových občiankov, z toho štyria chlapci a dve dievčatká. V obradnej miestnosti ZPOZ-u boli teda uvítané do života tieto deti: Andrej Strigač, Drahoslava Šramková, Štefan Ďurček, Dana Hromadová, Lórant Bednár a Ladislav Kováč.

S jedenástimi našimi umretými občanmi bola uskutočnená dôstojná rozlúčka na záhorskom i seleštianskom cintoríne. Zo zosnulých boli dve ženy - Mária Galbáčová a Alžbeta Nagyová a deväť mužov: Štefan Garaj, Ján Garaj, Štefan Bakoš, Michal Goda, Ján Obročník, Ján Strhár, Ján Čestven, Ján Balga, Pavel Čestven.

V tejto smutnej časti kroniky považujem za potrebné zdôrazniť takú významnú skutočnosť, že v prípade umretého Štefana Garaja boli jeho telesné pozostatky až do vykonania pohrebu prvýkrát vystavené v novovybudovanom Dome smútku v Záhorciach. Dňa 30. marca sa teda konali pohrebné obrady menovaného občana v tomto dôstojnom stánku dokončenom na sklonku roka 1982. Tragická udalosť, ktorá nepríjemne prekvapila našich obyvateľov, sa stala 27. novembra. Naš spolubčan Pavel Čestven sa v spomínanú nedeľu vybral za svojimi pracovnými povinnosťami. Na traktore lesného závodu, kde bol zamestnaný ako zverostrážca, rozvážal po Bažantnici krmivo pre lesnú zver a bažanty. Na šmykľavom teréne sa traktor niekoľkokrát prevrátil, čím spôsobil smrť nášmu občanovi. Jeho mŕtve telo bolo nájdené len v nasledujúci deň po nehode.

Uvádžajúc fakty o tragickej smrti Pavla Čestvena nemožno nespomenúť aj to, že len pár týždňov predtým umrel tomuto spolubčanovi otec Ján Čestven, ktorý patrilo medzi posledných osadníkov Horných Podlužian, časti chotára nesúcej tento názov.

Horné i Dolné Podlužany boli kedysi postupne majetkom niekoľkých veľkostatkárov, naposledy doktora Bedő Ferencza, jeho manželky Ujvárossy Márie

a Bélu Szatmáryho. Všetci sú pochovaní v hornopodlužianskom cintoríne. Títo majitelia vlastnili veľa pôdy. Pre jej obrábanie si najímali robotníkov a služobníctvo, ktoré spolu s majiteľmi tvorilo vlastne aj osadenstvo tejto časti patriacej územne k Záhorciam. Keď umreli poslední podlužianski páni, časť ich niekdajších robotníkov ostala bývať v týchto priestoroch i naďalej. Pôda bola po založení JRD daná do užívania družstevníkom, pozostalí osadníci sa zamestnali v družstve a naďalej si plnili povinnosti pracovitých ľudí. Medzi takýchto patrila až do svojho skonu aj posledný spomínaný obyvateľ Horných Podlužian Ján Čestven. Aj keď ho manželka prežila, po jeho smrti si ju vzal do Záhoriec syn Pavel, ktorého nezaveľa zastihla už spomínaná tragická smrť.

V priebehu roka zaznamenávame i netradičnú udalosť v obci: úradne bolo rozvedrné manželstvo Jána a Márie Cvengelových. Dcéra Gabriela ostala bývať s matkou.

Medzi radostnejšie životné udalosti v obci patrili jubilejné výročia zlatých a strieborných svadieb. K tým prvým, ktorí sa dožili 50 rokov spoločného života, patrili dva manželské páry: Michal a Helena Majorošovci a Pavel s Máriou Antolíkovou. K tejto dvojici párov patria aj strieborné manželstvá Jána-Márie Huťanovcov, Gedeona-Magdalény Matúšovej a Pavla -Emílie Balgovcov. Všetkým piatim manželským dvojiciam pripravili v zopárskych miestnosti MNV dôstojnú spomienkovú slávnosť.

S o c i á l n e p o m e r y a z d r a v o t n í c t v o

Starostlivosť nášho štátu o starých, prestárlych a invalidných občanov pretrváva naďalej. Podľa platných smerníc sú im poskytované dôchodky, z ktorých sa na primeranej úrovni zabezpečujú základné životné potreby. Z týchto dôchodkov získavajú možnosť žiť na primeranej úrovni. Navyiac 63 občanom-dôchodcom MNV a jeho sociálna komisia rozdelila aj v tomto roku finančné prostriedky z fondu doplnkovej starostlivosti v celkovej výške 25.000 Kčs. Priemerný príspevok sa pohyboval od 200 do 500 Kčs podľa sociálnych pomerov jednotlivých dôchodcov. Osamote žijúcim prestárlym dôchodcom bola táto pomoc poskytnutá vo forme paliva, väčšinou hnedého uhlia, ktoré použili na zimné vykurovanie.

Aj napriek tomu, že sa v obci vyskytujú prípady osamote žijúcich dôchodcov, nebolo potrebné nikoho z nich umiestniť v dome dôchodcov. Iba občianka Eva Mocová zo Seleštian, invalidná dôchodkyňa s čiastočnou duševnou poruchou, bola na vlastnú žiadosť ku koncu roka umiestnená v Ústave sociálnej starostlivosti vo Veľkom Blhu pri Rimavskej Sobotě.

Zdravotnícku starostlivosť o našich občanov zabezpečovalo Obvodné zdravotné stredisko v Želovciach, kde pracovali lekári v nasledovnom zložení:

obvodný lekár dr.Horanský, gynekológ dr.Lajtman, zubný lekár dr Mag a
detská lekárka dr.Horanská, ktorú od mája vystriedala dr.Lukáčová.

oooooooooooo

Záznam bol prejednaný a schválený na zasadnutí R MNV dňa 12.apríla 1984
uznesením č.18 /1984.

podpis tajomníka MNV

pečiatka MNV

podpis predsedu MNV

Lekárka obce Lukáčová